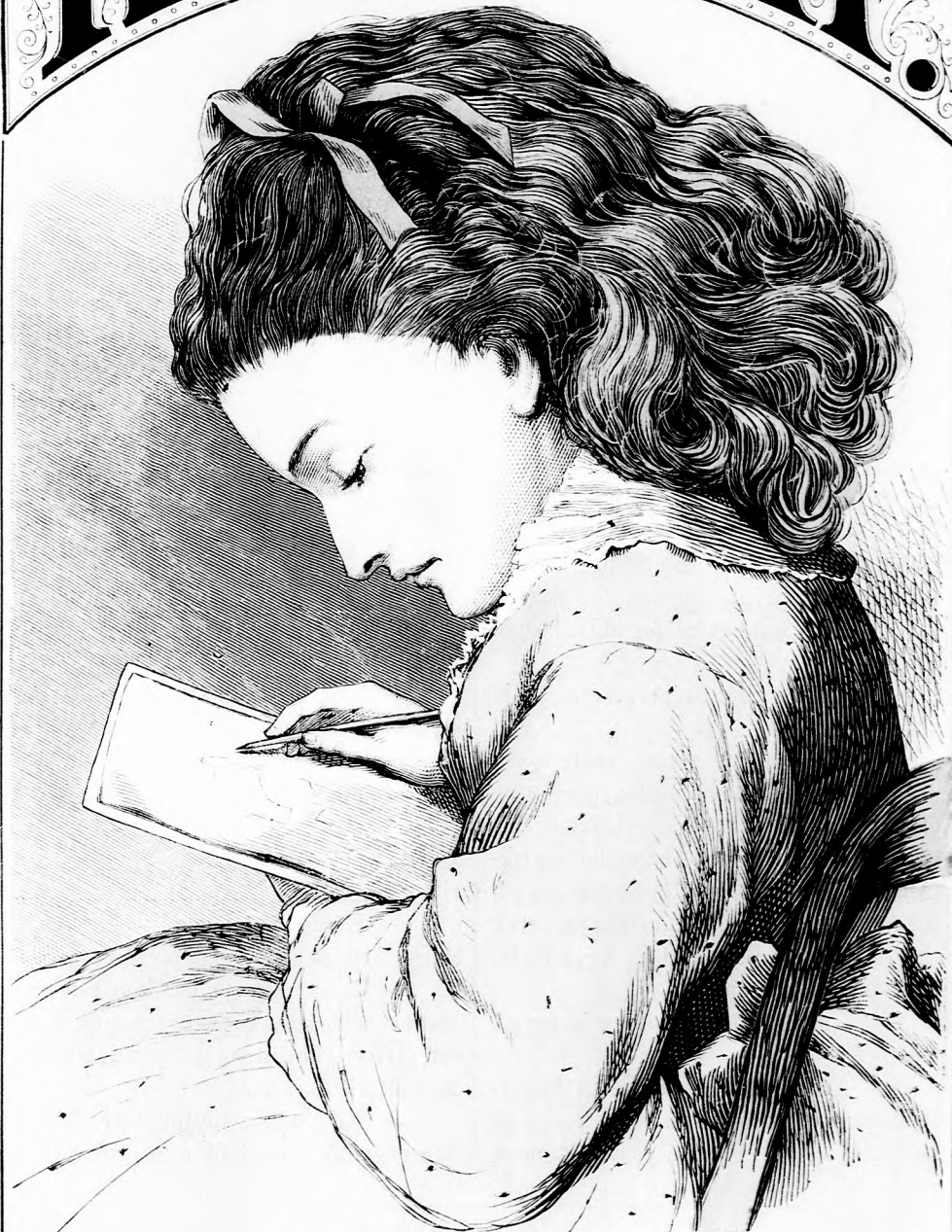

KIS LAP

KIS KATICA. (Lásd a 282. lapon)

EZER BAJ KÖZT

vagy:

az árva Imrike viszontagságai.

— Elbeszélés. —

(XVIII. fejelet)

vén aranyműves kissé boszus pillantást vetett Pistára, aztán így szólt Imrikéhez:

— Egy-két forint nálam nem a világ, látom, hogy igen szegény fiúcska vagy, szívesen segítek rajtad; tehát adok neked ezért az ékszerért két forinttal többet, mint a mennyit ér.

— Nem kell, kérem alássan, csak adja vissza a csillagot.

— Jól van, visszaadom, csak még egyszer jól megnézem... Hm... szépen van készítve ez a csillag, az igaz... talán többet is ér, mint első pillanatban gondoltam. No, adok érte tíz forintot, ezzel aztán ugyancsak meg van ám fizetve.

— Ne fogadd el, ne fogadd el! sugá Pista.

— Nem kell a tíz forint... csak adja vissza, kérem.

— Visszaadom, vissza, szólt a vén aranyműves és lassan begöngyölgeté az ékszer egy papirkába. — Hanem, kis barátom, én azt hiszem, bolondul cselekszel, hogy a tíz forintot el nem fogadod. Valjon mit gondoltál, mennyit kapsz érte?

— Tíz ezer forintot... ugye Pista, annyira számítottunk?

— Annyira bizony, és meg is fogjuk kapni.

— Azt hiszed? No hát csak kísértések meg. Hanem adok nektek egy jó tanácsot: ne sokat próbálgassátok, mert

az efféle portékáért az aranyműves nem ad pénzt; ha valaki ad érte nektek valamit, hát csak fogadjátok el.

— Köszönjük a jó tanácsot, majd csak megpróbáljuk szerencsénket, szólt Pista és átvette az ékszeret.

A vén aranyművesnek láthatólag nem volt kedvére, hogy vissza kellett adni az ékszeret s valamit sugott segédje fülébe: Pista azonban, mihelyt az ékszer ismét zsebében volt, gyorsan kiment Imrikével a boltból s az utcára érve így szólt:

— Ez a vén aranyműves meg akart csalni, láttam, hogy integetett a segédnek. Most már bizonyos, hogy ezek a fényes kövek drága gyémántok. Tudok itt nem messze egy másik aranyműves boltot, halottam, hogy az igen gazdag és derék ember, nem fog akarni megcsalni. Menjünk oda.

Épen indulni akartak, mikor megjelent hátuk mögött az a fiatal ember, kit a boltban is láttak s ki most Imrikét karon fogva, mondá:

— Megállj csak, kis barátom! Azt izeni a gazdám, hogy jöjjetek vissza, talán mégis megveszi azt az ékszeret, ad érte még többet, mint amennyit ígért.

Pista nem szólt, csak oldalba döfte Imrikét, intésül, hogy ne álljon rá. Imrike megértette.

— Köszönöm, mondá Imrike, nem megyek vissza.

— De azt hiszem, gazdám, adna neked ötven forintot is azért a szép csillagért. Ötven forint nagy pénz, gondold meg jól kis barátom.

— Köszönjük, tudjuk már, hányadán vagyunk, nem kell a maguk pénze,

szólt közbe Pista s karon ragadva Imrikét, gyors léptekkel távoztak.

Nemsokára elérkeztek azon ékszerészhez, kit Pista említett, beléptek a boltba s átadták a csillagot a bolt gazdájának. Csakhamar láthatták, hogy a csillag valóban drága kincs lehet, mert az aranyműves meglepetve kiáltá: »Nagyszerű! Ez gyönyörű!« Aztán átadta egyik segédjének, ez egy másiknak s mindnyájan így kiáltottak föl: Remek munka! Páratlan szépségű kövek! — nem győzték eléggé bámulni.

— Hallod, Imrike, hallod? suttogá Pista.

— Hallom... de nem értem mind, amit beszélnek.

A két fiu suttogása reájok fordítá az aranyműves figyelmét. Odaszólt tehát:

— Azt mondjátok, hogy ezt az ékszert ti találtatok?

— Igen is, kérem alássan, én találtam, felelt Imrike.

Az aranyműves sokáig figyelmesen vizsgálgatá a szegényes öltözetű két fiut, aztán valamit beszélt egyik segédjével, de oly halkán, hogy Pista bármennyire hallgatózott, semmit sem tudott meghallani: csak egyszer hallott ilyes szavakat »becsületes arcú kis fiúcska« amit az aranyműves alkalmasint Imrikéről mondott, mert Pista tudta, hogy ő rá ugyan nem igen mondanák ezt. Az aranyműves végre, miután még egyszer figyelmesen megvizsgálta az ékszert, magához hívta Imrikét és kikérdezte, hol, mikor találta stb. Imrike elbeszélte őszintén az egész dolgot s az aranyműves nem engedte, hogy Pista beleszóljon. Mikor Imrike mindent

elmondott, az aranyműves fejével bölintött s úgy látszék, nem kétkedett Imrike szavaiban; ezért aztán ő is őszintén akart lenni és így szólt:

— Kis fiam, ez a csillag mégér legalább tizezer forintot.

Imrike majd fölugrott örömeiben s arcza egészen kipirult.

— Hát örülsz annak, hogy ez az ékszer olyan sokat ér? kérde az aranyműves mosolygva.

— Örülök bizony.

— És miért?

— Mert — mert visszavásárolhatom a kutyámat... aztán Márhának is jó dolga lesz... meg Pista is hazamehet...

— Igen ám, kis fiam, az mind szép lehet, de hát nem tudod-e, hogy ez a kincs nem a tied?

— Nem az enyém? És mért? kérde Imrike elsápadva.

— Azt mindjárt megmondom s azt hiszem, meg fogod érteni, mert úgy látom, becsületes kis fiu vagy, nem akarnál megtartani vagy eladni olyasmit, ami nem a tied. Ezt az ékszert valaki elvesztette, és bizonyosan nagyon szomorkodik most utána. Ha becsületes kis fiu vagy, igyekezzed kell megtalálni azt, akié ez az ékszer; ha megtalálod és vissza adod neki a drága kincset, bizonyosan szép jutalmat fogsz kapni s becsületes fiu maradsz. Ha nem találod meg semmiképen a kincs gazdáját, — no' s, akkor jöjj vissza hozzám és ha látom, hogy csakugyan nem lehet megtalálni a gazdáját, én megveszem az ékszert s gazdag ember leszel. — No' s, megteszed, amit tanácsoltam?

(Folytatása a 278. lapon.)

KUKORICZA KELEPELŐK. (Lásd a 283. lapon.)

A MANDARIN-RÉCZE (Lásd a 283. lapon.)

(Folytatás a 275. laphoz.)

— Igen is, azt fogom tenni.

— Derék kis fiu vagy, szólt az arany-
mives és megsimogatta Imrike arcát.
Tudtam, hogy becsületes fiucska vagy.
És még azt tanácsolom, hogy keresd meg
rögtön ezen ékszer gazdáját, mert ilyen
drága portéka nincs ám jó helyen ilyen
kis fiunál, könnyen elvesztheted, vagy el-
veszik tőled.

Pistának, ki eddig némán hallgatta a
beszédet, semmikép sem tetszett ez a dolog
s most végre türelmetlenül közbe szolt.

— De hát ugyan hogy keressük
meg azt az embert, aki ez ékszert elvesz-
tette? Hiszen ebben a nagy városban
annyi ezer meg ezer embert csak nem
kérdzhetünk meg egyenként, nem vesz-
tette-e el és még az is megtörténhetnék,
hogy valaki azt mondaná, hogy az övé,
pedig nem az övé.

— Így nem is lehetne az ékszer tu-
lajdonosát megtalálni; mindjárt meg-
mondom, mit kell tenni. El kell menne-
tek a rendőri hivatalba, azt könnyen
megtaláljátok. Az, a ki elvesztette ezt a
drága csillagot, bizonyosan volt már ott
a hivatalban bejelenteni, hogy ilyen ék-
szere elveszett és bizonyosan jutalmat is
ígért ott annak, aki az ékszert megta-
lálja és visszaviszi. Ez a szokás. Ott a
hivatalban ez mind föl van jegyezve s
megmondják, ki a drága csillag.

— Most tehát nem kapunk semmit
ezért az ékszerért, nem veszi meg?

— Nem bizony. Nem szabad talált
portékát sem eladni, sem megvenni, míg
becsületesen utána nem jártunk, hogy
megtaláljuk az igazi tulajdonost. Itt van

az ékszer s ha jól akartok cselekedni, azt
teszíték, a mit mondtam.

— Igen is, azt fogom tenni; köszönöm
a jó tanácsot, felelt Imrike és távozott,
mialatt Pista boszus arczezal követte.

(Folytatása következik.)

A SZABADBAN.

(Képpel a 288. lapon.)

JAJ be jó künn a szabadban
Nyáron, kora reggel,
Mikor a nap az ágyából
Derült arczezal felkel.

S hogy széjjel néz a világban,
Pirosra fest mindent,
Mire fényes sugarával
Csak egy csókot hintett.

Piros hajnal hasadtára
Kinyitjuk szemünket,
Ki az ágyból! a szívünk is
Sebesebben lüktet.

S kinyargalunk a szabadba,
Erdős hegy aljába,
Ahol lármás malomkerék
Kotyog egyfolytába.

S oda érve a patakhoz,
Rá lépünk a gátra.
Jaj, szédülök! — csak előre!
Ki maradna hátra?

S a vizen túl, tölgy árnyába
Letérdel Ilonka,
Szedi, tépi a virágot
S koszoruba fonja.

S én az alatt idestova
Vigan szaladgálok,
Himes pillangókat fogok,
A hol csak találok.

Hej be jó künn a szabadban!
Ez ám a gyöngyélet!
Csak tartana mindörökké,
Csak ne érne véget!

A TISZTELENDŐ UR PÁPASZEME.

— Beszélyke. —

MONDTAM! Előre tudtam! Csupa izzadság! Egészen kimerülten tér haza, megint beteg lesz. Hiába beszélek, hiába intem, nem hallgat a szavamra.

Igy duzzogott a jó öreg Borbála néni egy szép nyári napon, amint az ablakból kitekintve, nyugtalanul nézegette a mezőkre. Ott a mezőn pedig egy hajlott termetű, egészen ősz öreg ur jött lassacskán a ház felé, erősen törölgetve homlokáról az izzadságot, mert épen dél volt s a nap rendkívül forrón sütött. De kivált midőn már a ház közelébe ért, szörnyen iparkodott az öreg ur, hogy ruhájáról a port letisztítsa és arczáról is eltüntesse a tikkadtság nyomait; ez azonban nem sikerült, hosszú fekete kabátjának minden ráncza tele volt porral, arczát pedig hasztalan törülgette, mindjárt újból belepte a veriték.

— No hiába . . . mormogá az öreg ur; Borbála hugom kissé haragudni fog, hogy megint oly messzire sétáltam . . . az igaz, hogy fáradt is vagyok . . . de sebaj . . . majd kibékitem Borbálát is . . . csak attól félek, hogy az ebéd már föl van tálalva s a leves elázott . . . ezért mindig nagyon boszus az én jó Borbálám . . . no de majd megbékül.

Igy biztatta magát az öreg tisztelendő ur, ki csak egy évvel fiatalabb nővérével csöndes békességben élt egy kis falusi házban, messze a hegyek között. A tisztelendő ur hosszú időkig lelkes volt, de már nagyon elöregedvén, nyugalomba lépett s e csöndes falucskába

vonult vissza, hol semmi sem háborgatta. Vele lakott édes testvére, Borbála is, ki már szintén nagyon öreg volt, de igen egészséges és nemcsak a házat tartotta rendben, hanem bátyját, az öreg tisztelendő urat is gyöngéden ápolta, vigyázott rá, nehogy valami baja essék s az öreg engedelmeskedett is többnyire a derék aszszonynak; mikor pedig a tisztelendő ur néha mégis olyasmit tett, amit Borbála nem tartott jónak, akkor szinte felt szerető testvére szemrenányásaitól.

Most is tehát, midőn már egészen a ház közelébe ért, előre azon törte fejét a jó öreg ur, mivel fogja Borbálát engesztelni, ha ez szokása szerint megint elmondja, hogy az efféle nagy séta, ilyen szörnyű hőségben nem olyan öreg embernek való, hogy megbetegszik stb. De Borbála néni ezuttal némán fogadta a tisztelendő urat s csak mikor asztalhoz ültek, akkor mondá sóhajtva:

— Milyen kár ezért a pompás levesért! Egészen elázott! Már egy félórája, hogy föl van tálalva!

— Lehetetlen! Már oly későn volna? felelt a tisztelendő ur, megnézve zsebóráját. Csakugyan! Meg nem foghatom, hogy késhettem el annyira. Pedig igazán úgy van, elkéstem egy kissé.

— Egy kissé . . . bizony szép dolog! Elromlott az egész jó ebéd!

— No no, édes Borbálám, hiszen nem olyan nagy baj . . .

— Nem nagy baj? Hiszen persze, kedves bátyám, te nem sokat gondolsz az ebéddel . . . de ez nem is a fő baj, hanem az, hogy megerölteted magad, beteg leszel — — és miért? azért, hogy eg-

haszontalan naplopót, egy csavargót megtanits az abéczére. Bizony érdemes is rá, ez a haszontalan ficzkó, aki csak gyümölcsöt jár lopni a kertekbe és minden embert boszant a faluban.

— De, kedves Borbálám, épen azért tanítom, oktatom Jóska, hogy ne legyen olyan csavargó, naplopó. Mevlásd, ha majd tanult valamit, még derék ember válhatik belőle.

— Én bizony nem hiszem. Aztán ha úgy is volna, hát van a faluban iskola, járjon oda tanulni: arra való a tanító.

— Az igaz, az igaz; de lásd, a tanító ur nem teheti ám azt, hogy kimenjen Jóska után és tanítsa.

— Hát egy öreg, nyugalomba vonult lelkész teheti? szólt Borbála

boszusan. Gyönyörű dolog! Az öreg tisztelendő ur félmérföldnyire sétál s ott az erdő szélén vagy valamely árok partján leül egy rongyos fiúval s ott tanítgatja!

— Kedves Borbálám, az igazi lelkipásztor nem válogatja a helyet, a hol jót tehet. Az igaz, hogy már nagyon öreg vagyok s visszavonultam nyugalomba;

de ha itt-ott valamit tehetek, megteszem. Aztán, lásd, igazságtalan is vagy szegény Jóska iránt. Szegény árva fiu úgy él, a hogy tud; senki sem gondoskodik

róla s örül, hogy most a falu megfogadta pásztornak. A pásztornak pedig kint kell lenni egész nap a nyájnál, tehát nem járhat iskolába.

— És mi szüksége is van rá hogy iskolába járjon? szólt Borbála néni még mindig duzzogva. Mi haszna, ha meg is tanul olvasni? Ott a juhok közt bizony semmi szüksége sincs rá.

A tisztelendő ur egy ideig elhallgatott s látván, hogy Borbála nagyon rossz kedvű, nem beszélte el, mint eleinte akarta, hogy egy pásztorból hajdan

római pápa lett és sok más jeles nagy ember is szegénységben és nyomorúságban töltötte gyermekéveit. Nem is akart többé beszélni az árva Joskáról, de Borbála még mindig nem nyugodott meg s néhány percznyi hallgatás után kipattant:

— Utoljára is, még ha meg is tanul ez a csavargó ficzkó írni és olvasni, azt hiszed kedves bátyám, hogy majd háladatos lesz érte valaha? Nem biz a, sohasem!

— A jótett nem várja a köszönetet, felelt a tisztelendő ur szelíden. És ha Jóska olyan háladatlan lenne is, a milyenek mondod, én megtalálom fáradságom jutalmát abban az örömben, melyet nekem az okoz, hogy még jót tehetek valakivel. Ma is milyen pompásan ment a leczke! a patak partján, egy lombos fá árnyékában ültünk s alig győztem csodálni, mily pompásan olvas már Jóska; írása is már meglehetősen, néhány hét múlva befejezzük a tanulást s az én tanítványom annyit fog tudni, mintha két esztendeig járt volna az iskolába.

— Majd meglátjuk. De szinte elfelejtettem . . . itt volt az újfalusi lelkész ur, várt sokáig, de hasztalan s végre egy levelet és nagy csomag írást hagyot itt számodra.

A tisztelendő ur elővette nagy kerek pápaszemét, mely nélkül olvasni már nem tudott, mert szemei nagyon meggyöngültek. Miután a levelet elolvasta s az íráscsomót átvizsgálta, mosolygva mondá:

— Ez bizony nehéz munka lesz . . . de azért meglesz . . . az újfalusi lelkész igen derék fiatal pap, megérdemli, hogy kissé fáradjak miatta. Aztán az ősz nincs

is messze, a hosszu estéken ráérek. Megírom neki, hogy teljesítem kívánságát.

Az öreg tisztelendő ur nagyon tudós ember volt s az egész környékből hozzá jártak a fiatalabb lelkészek, ha valami kérdésben nem tudtak eligazodni. Az öreg ur szívesen segített mindenben, elővette nagy könyveit s hetekig buvázkodott, míg végre is kisütötte, kinek van igaza. De most az újfalusi lelkész még nagyobb dolgot kért az öreg urtól. A fiatal pap ugyanis egy tudományos könyvet írt, de mielőtt kinyomatta volna, elvitte az öreg tisztelendő urnak, hogy ez olvassa el és ha hibákat talál, jegyezze meg, aztán írja meg részletesen hol és mit kell kiigazítani

(Vége következik.)

K I S K A T I C Z A.

(Képpel a címlapon.)

JÓ kis lány a Katicza,
Valóságos tubicza;
Szófogadó, szelíd, szorgos,
Koránkelő, tiszta, dolgoz.
Mindig tesz-vesz reggel este,
Himez, köt, varr hogy ha feste,
Nincsen nyugta maradása:
Nincs magára, dolgoz másra.
Most is ime — mulatságos —
Testvéröcsese a kis Ákos,
Nem készítvén számadást,
S nehogy az kapjon szidást,
Rögtön kapta, neki álla:
Számtól hemzsegett a tábla,
S nem telt tíz perc sem bele,
S ime készen volt vele,
S akkor így szólt: öcsém Ákos,
Az igaz hogy mulatságos,
Nékem, ám nem teszem többé,
Csak te lennél így röstebbé!

A MANDARIN-RÉCZE.

(Képpel a 277. lapon.)

A mandarin-réce Ázsia keleti részében, különösen Chinában van otthon; de azért mi is láthatjuk. Ki tudnátok-e találni, hogyan és hol? Nem nagy titok: az állatkertben, hol a nagy tavon sokféle idegen országbeli vízi madár uszkál s ezek közt a legszebbek egyike a mandarin-réce, a mi közönséges kacsaunk távoli rokona.

Chinában a mandarin-réce vadon is él s abban különbözik főleg a mi kacsaunktól, hogy jól tud röpködni és fákon rakja fészkrét. A kínaiak nagyon szeretik e szép madarat és szelidítve udvaraikon, kerti tavaikon tartják, lefestve pedig mint a hűség jelképét tisztelik.

A mandarin-réce himje igen szép állat, tollazata nyakán és fején hosszú és selyemszerű, szárnyai végéből igen széles, barnás-vörös tollazat kunkorodik fölfelé, mintha apró vitorlák volnának kifeszítve a hátán, ami nagyon furesa látványt nyújt.

Husa jóízű s ott, hol a mandarin-réce bőven található, ép oly kedvencz eledel, mint nálunk a jó kacsapecsenye.

TALÁNYOK.

I.

Elsőm nélkül ha limondasz,
Szabót nélküle nem láthatsz;
Két utólsóm nemes állat:
Legkedvesebb jó huszárnak.
Egészem ha elolvasod,
Egy madárnak nevét kapod.

II.

Öt betüből áll egészem,
Elöl is, hátul is
Mindig egy az én értelmem.
Fordítva megláthatsz:
Hogy végem seholsem lelem.

Közli: Tóth Jenő.

KUKORICZA KELEPELŐK.

(Képpel a 276. lapon.)

KIS Katieza, nagy Katieza
Érik már a kukoricza.

Ehen ni!

De jó volna megenni.

Meg is enné az a fránya

Csóka, varju, meg a kánya.

De meg ám!

Sárga szemét mind kivenné,

Mind ki venné, mind megenné

Egyetlen egy délután.

Csakhogy Pista,

Meg a Miska,

Meg a Gyurkó

Az a lurko,

A ki pedig

Hármunk között legkisebbik,

Hanem azért, annak, ennek:

Kopéságban mit sem enged, —

Addig addig kerepelnek,

Míg az éhes varju, csóka

Látva: a remény csalóka,

S itten máma

Mind hiába!

Nem lesz fényes lakoma; —

Nagy víjjogva odább szállnak,

Ki mondja meg, hogy hova?

Hyen vitéz ám a Pista

Meg a Gyurka meg a Miska!

Nincs is több oly nagy szelelő,

Kukoricza ke'epelő!

HAZAFELE AZ ISKOLÁBÓL.

— Zoltán levele barátjához Andorhoz. —

(Képekkel a 284., 285. és 286. l.)

KEDVES barátom! Midőn Budapesten
Eminap elváltunk, hogy tiz havi tanulás
után hazasiessünk kedves szüleinkhez és
élvezzük a szünidők kellemes napjait, meg-
ígértük egymásnak, hogy levelezni fogunk.
Ime, én már is eleget teszek szavamnak és
írok neked utazásomról. Elhiszem, hogy
neked nem igen volna mit írnod arról

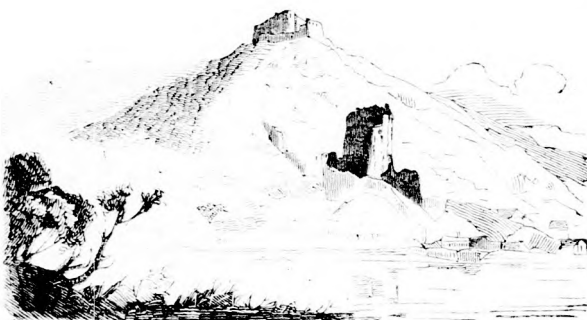
hogy és miként utaztál, mert te beülvén a vasuti kocsiba, a sík alföldön mentél végig, ott pedig nem nagy a változatoság. De én gőzhajón utaztam a Dunán fölfelé, most először életemben s mondhatom, e napra mindig kellemesen fogok visszaemlékezni.

Budapesten a gyönyörű kikötő parton beszáltunk a szép nagy hajóba s csakhamar füttyült a gép, megindultunk. Tudod, kedves Andorom, hogy nem voltam rossz tanuló, de hát mégis, megvallom őszintén, majdnem ugráltam örömben, mikor a hajó mindinkább előre jutott s már csak messziről látszott kissé Budapest, hol oly sok nehéz lezékével kellett az éven át megbirkoznunk.

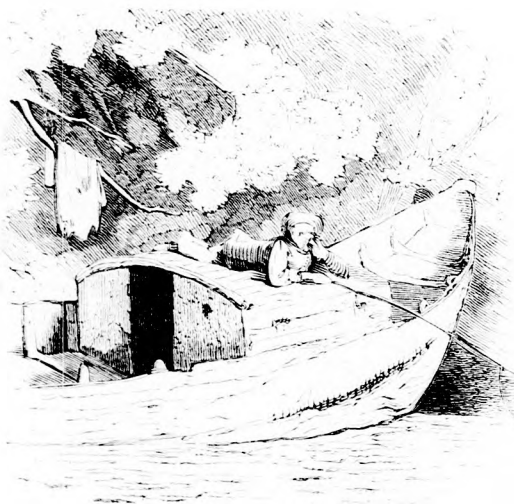
Fölfelé hajóztunk s per-

INDULÁS.

VISEGRÁD.

HALÁSZBARKA.

sze ez kissé lassabban megy, mint a vasuti vonat; de mégis kellemesebb, mert a tágas gőzhajón lehet sétálni s én fölmentem a födéltre, onnan élvezve a szép kilátást, mely csakhamar fölárult szemünk előtt. Nem messze Vácztól ugyanis a Duna magas hegyek közé szorul s szinte csodálkozik az ember, hogy tudott magának a folyó itt utat törni; itt-ott aztán szép kis völgyekbe nyílik kilátás, a hegyoldalban pedig hol egy kis falu, hol nagyobbacska város fekszik, a hegyek pedig szőlőkkel, erdőkkel vannak elborítva. Leggyönyörűbb ponjat e szorosnak Visegrád. Emlékszel, a történelemben tanultunk róla; itt volt hajdan a magyar királyok székhelye,

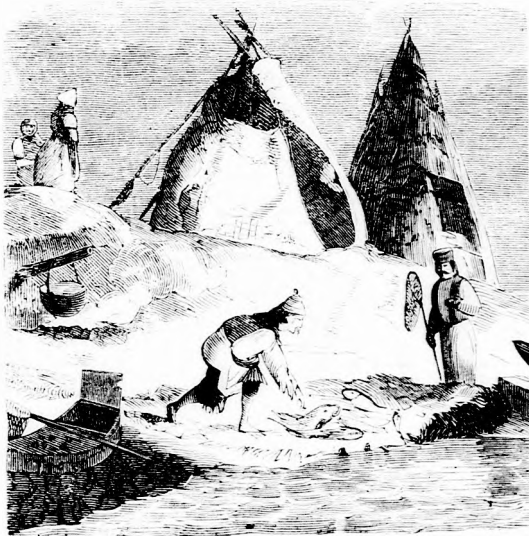
Károly és nagy Lajos itt éltek olyan fényben, hogy a többi országok királyait mind fölülmulták. De most már a pompás királyi várkastélyból csak romok állanak, magasan főtt a hegycsúcsán és alább is a hegyoldalban. De e romokból is láthatni, mily nagy volt hajdan Visegrád vára.

Egy-két óra múlva kijutottunk a hegyek közül s a folyó partjai mellett ismét sík lapály terült el. A Dunán minduntalan találtunk más gőzhajókkal, vagy tutajokkal, a partok közelében pedig halászbárkákat láttunk, melyeken a halászgazda kényelmesen elnyújtózva bámulta vizre ezáltal pedig tartotta erősen a háló rudját, aztán koronként fölemelte a hálót a vízből s a beleakadt halakat kiszedette. Egy helyen a parton láttam halászkunyhókat, me-

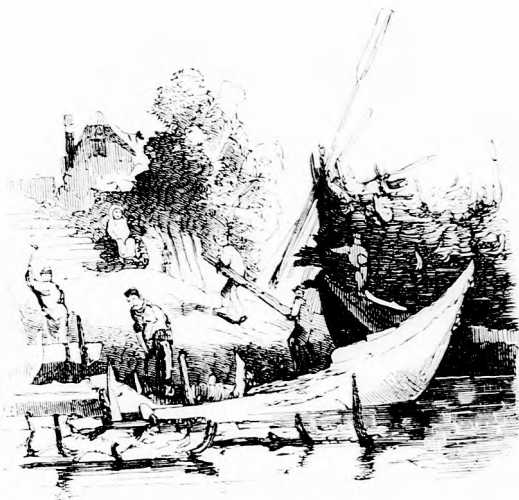
lyek előtt a halászok éppen azzal foglalkoztak, hogy a fogott halakat osztályozták a szerint, amint kisebbek vagy nagyobbak voltak. Ezek a halászok, mint

édese apám mondta, jóformán az egész nyarat itt kint töltik a vizen, csak néha-néha megy be egyik-másik a városba, hogy a halakat eladja. Sokszor veszelelem is éri őket, mert bárkájuk bizony nem olyan hatalmas hajó, mint p. o. az, a melyen utaztunk. Láttam is egy falu végén több összetört halászbárkát: épenszét darabolták, mert alkalmasint már nem is lehetett kijavítani és így tüzre kerül.

A halásznál sokkal kényelmesebben él a kanász, ki sertéseit a víz partján kevés fáradsággal őrzi. Egy helyen egész nagy falca pihent röfögve a víz mosáros szélén, maga a kanász pedig a sziklás

HALÁSZOK A PARTON.

HAJÓTÖRÉS A PARTON.

part egy odujában feküdt s hevert a hűvösön.

Még be sem esteledett, mikor azon állomáshoz értünk, melynél kocsink várt reánk. Beültünk, Jancsi vigan a lovak közé csapott s estérem már édes mamám karjai közt voltam. — Most csak azon töröm a fejemet, hogy jól mulatva töltssem a szünidőket s neked is kellemes napokat kívánva maradok barátod

Zoltán.

LAJHÁR-VADÁSZAT.

(Képpel a 280—281. lapon.)

A lajhár vagy ai egyike a legesodálatosabb állatoknak s rendkívüli lustaságáról, nehézkeségéről, különösen híres. Hazája Amerikában van, hol egész életét fákon tengődve tölti. Első lábai igen hosszúak, a hátulsók rövidebbek s minden lábán roppant hosszú és erős karmai vannak. Egész testalkata megfelel életmódjának, mert a sík földön soha sem jár; egyik fáról átkapaszkodik a másikra s mivel vizet nem iszik soha, tehát nincs is szüksége rá, hogy a földre lemenjen.

Nemcsak karmai, hanem lábának izmai is rendkívül erősek; egy lábával

belekapaszkodik a fa ágába s így csüng hosszú ideig, mialatt többi lábaival a kihajló ágak után nyul, hogy ezekről a leveleket leszedje és megegye. Még csodálatosabb, mily erős és kemény a feje, akármily magasról esik le, vagy bármily ütést kap a fején, könnyen kiheveri.

Hogy biztosan és kényelmesen alhassék, a lajhár hanyat fekszik valamely széles és erős ágon, első lábaival átölel egy magasabban levő galyat, testét összegombolyítja s fejét, melynek némi hasonlósága van az emberi fejhez, mellére hajtja. Ha fölébred, ugyanazon helyen marad, míg csak van közel falevél, melylyel táplálkozhatik; ha közelében már minden levelet megevett, végre megmozdul egy másik ágra, de a fáról addig nem távozik, míg csak egyetlen levélkét talál rajta. Mikor már teljesen lekopasztotta, akkor átkapaszkodik a szomszéd fára s csak akkor megy le a földre, ha semmikép sem tud másképp átjutni a másik fára. Nem is csoda, hogy nem szeret a földre menni, mert csak nagyon kinosan tud járni és ha valami veszedelem fenyegeti, nem menekülhet.

De a lajhár nem épen fegyvertelen, mert hatalmas karmaiban nagy ereje van; ha a földön lépik meg, rögtön hanyat fekszik s ellenségét karmai közé szorítani iparkodik, hogy agyonszorítsa. A ráuszított kutyákat meg is öli ily módon, sőt az óriás kigyót is, mely a lajhárnak legnagyobb ellensége. Az embernek természetesen nem árthat a lajhár, mert nem tud eléggé gyorsan mozogni s ezért nagy bunkós botokkal könnyű agyonütni. Akármilyen veszedelemben van, akár hogy megsebzik, a lajhár aránylag nyugodt marad, egyetlen hangot sem hallat, csak szomoruan bánul maga elé. Ha élve elfogják, fogságában minden iránt nagyon közönyös, alig vesz észre valamit s úgy látszik, igen csekély értelmi erővel bír.

A lajhár-vadászat, mint ezekből láthatni, nem jár semmi veszedelemmel, de

azért mégis ritkán sikerül, még pedig azért, mert a lajhár nagyon csöndesen odalapul a fára s teste színe ép oly fakó, mint a fa törzse és így nehéz fölismerni.

Most már Európában is látható a lajhár az állatkertekben és állatseregletekben. A budapesti állatkertbe is hoztak nem régen. Nagysága legfeljebb két láb, gömbölyü fején, közepén ketté választott hosszú szőr van, arca sárgás, homlokán fehér vonal és hátán nagy fehér és barna foltok látszanak. — Képünk azt a jelenetet ábrázolja, mikor egy híres amerikai utazó, Marcoy Pál az Amazon-folyó partján embereivel egy lajhárt a földön meglepett és agyonütött.

MEGFEJTÉSEK S MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« IX. köt. 15. számában megjelent betűrejtvény megfejtése:

„Béka.“

Megfejtették: Kovács Juliska, Fischer Mózes, Cili és Doli, ifj. Majzik Viktor, Szentiványi Anna, Wollák Izabella, Janka és Adél, Jakulovics Viktor, Majláth Gusztáv, Tóth János, Turnovszky Frigyes, Mersits Géza, Bogdán Andor, Balogh Ilona, Sövegjáró Mórész és Katalin, Bede Dezső. gr. Zay László, Buday Emma, Wieber Tinus, Pauka Tibor, Veszely Margit, Kóczán Gábor, Szmodis Aranka, Pendl Pál, Répásy Ödön, Velösy Károly, Mocs Laura és Gyula, Epstein Gyula, Lengyel Malvin, Kemény Anna, Krausz Juli, Hellebronth Iván, Révy Irma, May Berta és Ilka, Némethy Géza, Fodor Iréne.

A »KIS LAP« IX. köt. 16. számában megjelent talány megfejtése:

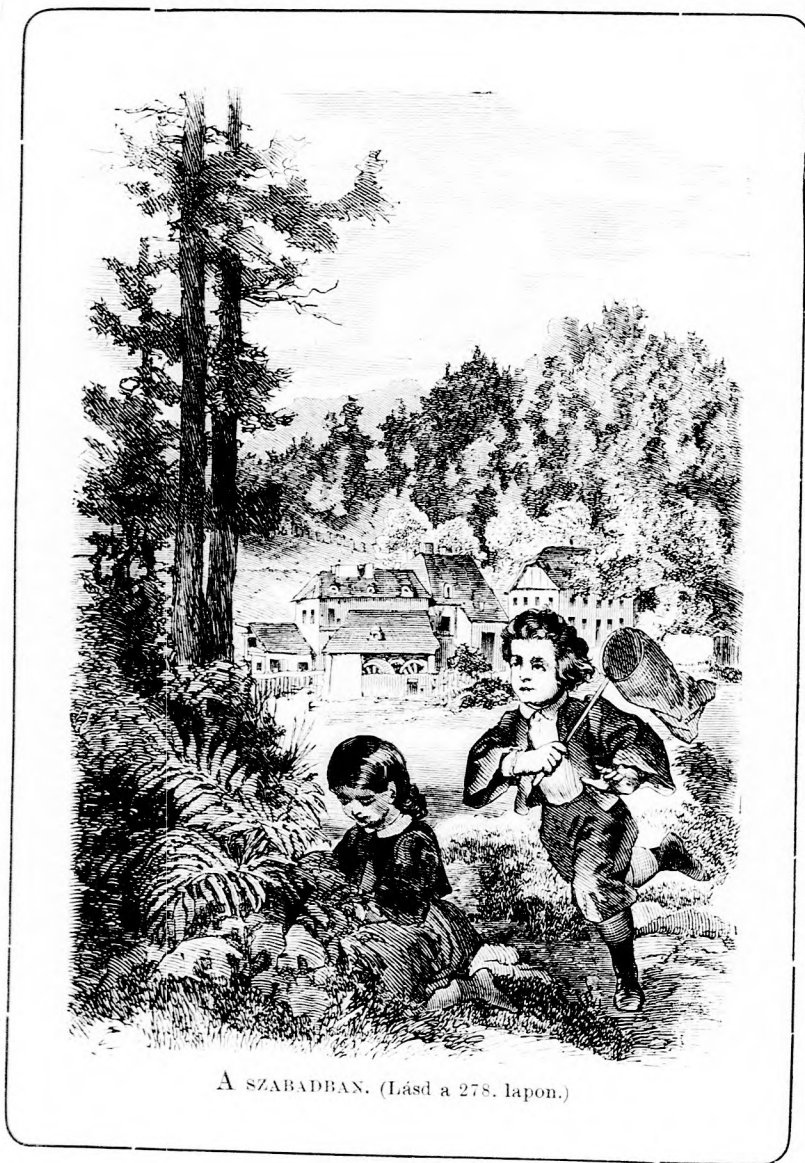
„Fűrés.“

Megfejtették: Dunay Ilma, Végh Kálmán, Mocs Laura és Gyula, Okolicsányi László, Toldy Géza és Polyák Lajos, Majláth Gusztáv, Lázár Mari és Számi, Kallin Benő és József, Kohn Mór, Weiler István, Huszár Dezső, Weisz Laura és Straszer Fáni, Pribenszky Erzsébet, Wollák Izabella, Janka és Adél, Lippe Vilmos, Nagy Emma és Ernő, Epstein Gyula,

Schön Laura, Lövinger Julesa, Szvitek Mariska, Slávicsek Ilka, Külley Elemér, Reicher Jenny, Irma és Ilonka, Sebe Zsuzsa, Steuer Gizella, Tatár Mariska, Hellebronth Iván, Pulitzer Cecília és Fuchs Sidonia, Krausz Gyula és Ignác, Rotschnek Jenő, Dégen Árpád, Tóth János, Fein Linka, Velösy Károly, Török Gizella, Almásy Ilon, Róza és Erzsike, Mütter Ilonka, Révy Irma, Szabó Ilona, Kalcher Katinka, Boggyay Ilona, Mentler Vincze, Hoffer Simon és Samu, Nedeczki Feri, Toldy Viktorka, Katona Lajos és Linda, Bogdán Andor és Blanka, Schenkengel József, Horváth László, May Berta és Ilka, Stefanovics Mariska, Némethy Géza, Kóczán Gábor

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

N. S. Felsőbánya. Egy-kettő használható, a többi nagyon ismeretes. — **Lippe Vilmos Hatvan.** Teljesen igazán van s volt is rá gondunk, hogy az illetőnek értésére adjuk. — **Szentiványi Anna.** Nagyon is könnyűek. Törd kissé jobban fejcskédet, talán kitalálsz olyat, mely aztán kis olvasótársaidnak is több fejtörést fog okozni. — **Sz. Jánosné urhölgy, Véke.** Ama bizonyos dolgozat meg fog jelenni, de tartalmánál fogva a téli időt kell bevárunk vele. Ez azonban semmiképp sem lehet akadály a másnemek megjelenésének. — A másik ügyre vonatkozólag, legnagyobb sajnálatunkra nem adhatunk kedvező választ, mert a kérdéses példánnyal nem rendelkezünk; talán a volt kiadóhivatal segíthet. A kedves kicsinyeket Forgó bácsi melegen üdvözlö. — **Rozenfeld Jenő.** Nem közölhetünk oly talányt, mely, habár más szavakkal, csak éppen most jelent meg a »Kis Lap«-ban. — **D. F. Budapest.** Nagyon könnyűek. — **Toldy Géza.** Szintén. — **B. Debora.** A mese nem közölhető, de leírása dicséretes szorgalomra mutat; máskor azonban azt is ird meg, honnan irod le vagy fordítod. — **S. Gertrud.** Az a talalós kérdés nagyon ismeretes. — **Veszeli Margit.** A megfejtések mindig kéthárom héttel a talány megjelenése után látnak napvilágot: különben az elkésettekre is mindig figyelemmel van Forgó bácsi. — **Schenkengel Károly.** Nem sikerült; próbálj jobbat. — **Buday Béla.** Örömmel olvastam, hogy a szerencse oly derék fiúnak kedvezett, aki az iskolában első helyen áll. Iparkodjál, hogy jövőre is mindig azt irhasd Forgó bácsinak. — **Fein Linka.** Nem sokára meg fog jelenni. — **Horváth László.** Örömmel olvastam, hogy a vizsgát oly szép sikerrel tetted le.

A SZABADBAN. (Lásd a 278. lapon.)

Felelős szerkesztő: *Forgó bácsi*. Kiadó-hivatal: Budapest barátok tere, Athenaeum-épület.
Kiadja és nyomtatja az Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.
Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.